

Maya Angelou (1928-2014) was een Amerikaanse dichtster, schrijver, performer, docent en burgerrechtenactivist. Haar werk is wereldwijd vertaald.

Van Maya Angelou verschenen ook bij De Geus

*Dans om het bestaan
Zingen en swingen
Het hart van een vrouw
Een lange reis naar huis
Bij het gloren van de dag
De reis zou licht zijn
Zelfs de sterren schijnen eenzaam
Een lied aan de hemel
Brief aan mijn dochter*

Maya Angelou

Ik weet waarom gekooide
vogels zingen

Vertaald uit het Engels door Kathleen Rutten

DE GEUS

Eerste druk 1987
Tiende, herziene druk 2021

Oorspronkelijke titel *I Know Why the Caged Bird*

Sings, verschenen bij Random House

Oorspronkelijke tekst © Maya Angelou, 1969

Nederlandstalige vertaling © Kathleen Rutten

en De Geus bv, Amsterdam 2020

Omslagontwerp Kris Demey

Omslagillustratie © Imageselect.eu

ISBN 978 90 445 4428 2

NUR 302

Dit boek is opgedragen aan mijn zoon, Guy Johnson, en aan alle sterke, veelbelovende, zwarte vogels die het lot en de goden tarten en hun lied zingen.

Ik bedank mijn moeder, Vivian Baxter, en mijn broer, Bailey Johnson, die mij aanspoorden om me te herinneren. Ik dank de Harlem Writers Guild voor hun zorg; John O. Killens, die me zei dat ik kon schrijven, en Nana Kobina Nketsia IV, die erop stond dat ik schreef. Blijvende dankbaarheid ben ik verschuldigd aan Gerard Purcell voor zijn concrete geloof en aan Tony D'Amato voor zijn begrip. Aan Abbey Lincoln Roach, die mijn boek zijn titel gaf. En ten slotte aan mijn redacteur bij Random House, Robert Loomis, die me zacht terugduwde naar de verloren jaren.

Sympathy

(...)

*I know why the caged bird sings, ah me,
When his wing is bruised and his bosom sore –
When he beats his bars and he would be free;
It is not a carol of joy or glee,
But a prayer that he sends from his heart's deep core,
But a plea that upward to Heaven he flings –
I know why the caged bird sings!*

PAUL LAWRENCE DUNBAR

Waarom kijk je zo naar mij?
Ik kom niet om te blijven ...

Niet dat ik het vergeten was, maar ik kon mezelf er gewoon niet toe brengen het te onthouden. Andere dingen waren belangrijker.

‘Waarom kijk je zo naar mij?
Ik kom niet om te blijven ...’

Of ik me nu de rest van het gedicht wel of niet kon herinneren deed er niet toe. De waarheid van die regels zat als een kletsnatte, opgefrommelde zakdoek in mijn vuisten en hoe eerder ze het accepteerden, hoe sneller ik mijn handen open kon doen en de lucht ze zou afkoelen.

‘Waarom kijk je zo naar mij ...?’

De jongens en meisjes van de kinderafdeling van de Methodistisch-Episcopale Kerk voor Kleurlingen zaten te wiebelen en te giechelen om mijn welbekende vergeetachtigheid.

De jurk die ik droeg, was van lavendelkleurige tafzijde en ritselde telkens als ik ademhaalde. Maar nu dat ik lucht

naar binnen zoog om schaamte uit te blazen, klonk hij als crêpepapier achter op een lijkwagen.

Toen ik toegekeken had hoe mamma ruches aan de zoom zette en snoezige, kleine plooitjes rond de taille maakte, wist ik al dat ik er als een filmster zou uitzien zodra ik hem aantrok. (Hij was van zijde en dat maakte de afschuwelijke kleur goed.) Ik zou eruitzien als een van die lieve, kleine, witte meisjes die ieders droom waren van het goede in de wereld. Hij zag er betoverend uit toen hij losjes over de Singer-naaimachine hing en wanneer de mensen mij erin zagen, zouden ze naar me toe komen rennen en zeggen: ‘Marguerite’ – soms was het ‘lieve Marguerite’ – ‘vergeef ons alsjeblijft, we wisten niet wie je was.’ En ik zou grootmoedig antwoorden: ‘Nee, dat kon je ook niet weten. Natuurlijk vergeef ik het jullie.’

Alleen al de gedachte daaraan maakte dat ik dagenlang rondliep met engelenstof over mijn gezicht gesprenkeld. Maar in de vroege ochtendzon van Pasen bleek de jurk een gewoon, lelijk, vermaakt, ooit-paars-geweest afdankertje van een witte vrouw te zijn. Hij was nog ouwedamesachtig lang ook, maar verborg niet mijn dunne benen, die ingevet waren met Blue Seal-vaseline en bepoederd met de rode klei van Arkansas. Mijn huid stak vies als modder af tegen de van ouderdom verbleekte kleur en iedereen in de kerk keek naar mijn dunne benen.

Wat zouden ze opkijken als ik op een dag uit mijn zwarte, lelijke droom ontwaakte en mijn echte haar, dat lang en blond was, de plaats had ingenomen van de pluizige massa die ik van mamma niet mocht ontkroezen. Ze zouden gehypnotiseerd worden door mijn lichtblauwe ogen, na alles

wat ze gezegd hadden over ‘mijn papa moet wel een Chinese man zijn geweest’ (ik dacht dat ze daarmee bedoelden dat hij van porselein was gemaakt, zoals een kopje), omdat mijn ogen zo klein en loensend waren. Dan zouden ze snappen waarom ik nooit een Zuidelijk accent gekregen had, of gewoon plat praatte en waarom ik gedwongen moest worden om varkensstaartjes en -snuiten te eten. Omdat ik eigenlijk wit was en omdat een gemene heks van een stiefmoeder, die vanzelfsprekend jaloers was op mijn schoonheid, mij in een te groot zwart meisje had veranderd met zwart kroeshaar, brede voeten en een spleet tussen haar tanden waar een nr. 2-potlood in paste.

‘Waarom kijk je ...’ De vrouw van de dominee boog zich naar me toe, haar lange, gelige gezicht vol spijt. ‘Ik kom je zeggen dat het Pasen is’, fluisterde ze. Ik zei haar, de woorden aan elkaar knopend, ‘ikkomjezeggendathetpasenis’, zo zacht mogelijk na. De giebers hingen in de lucht als smeltende wolken die wachtten om op mij te gaan regenen. Ik stak twee vingers vlak voor mijn borst omhoog, wat betekende dat ik naar de wc moest, en ik liep op mijn tenen naar de kerkdeur. Gedempt, ergens boven mijn hoofd, hoorde ik dames zeggen: ‘De Heer zegene dit kind’ en ‘God zij geprezen’. Ik hield mijn hoofd omhoog en mijn ogen open maar ik zag niets. Toen ik halverwege het gangpad was, barstte de kerk los in ‘Were You There When They Crucified My Lord?’ en botste ik tegen een voet die uit de kinderbank gestoken werd. Ik struikelde en begon iets te zeggen, of misschien te schreeuwen, maar een groene persimoon, het kan ook een citroen geweest zijn, kwam klem te zitten tussen mijn benen en kneep. Ik proefde het zuur op mijn

tong en voelde het achter in mijn mond. En voordat ik bij de deur was, liep het brandend langs mijn benen en in mijn zondagse sokken. Ik probeerde het op te houden, het terug te persen, dat het maar niet zo snel zou gaan, maar toen ik bij het kerkportaal aankwam, wist ik dat ik het moest laten gaan, anders zou het waarschijnlijk rechtstreeks terug naar mijn hoofd lopen en mijn arme hoofd zou uit elkaar barsten als een watermeloen die gevallen is en al de hersenen en het spuug, de tong en de ogen zouden alle kanten op rollen. Dus rende ik naar buiten en liet het gaan. Ik rende, plassend en huilend, niet naar achter naar de wc, maar naar huis. Ik zou er zeker slaag voor krijgen en die rotkinderen zouden iets nieuws hebben om me mee te pesten. Maar ik lachte toch, gedeeltelijk vanwege de zoete opluchting, maar de grootste vreugde kwam niet alleen van het verlost zijn van die stomme kerk, maar van de wetenschap dat ik niet zou sterven aan een uit elkaar geklapt hoofd.

Als opgroeien pijnlijk is voor een zwart meisje in het Zuiden, dan is het feit dat ze zich bewust is van haar misplaatstheid als de roest op het scheermes dat haar op de keel wordt gezet.

Het is een overbodige belediging.

1

Toen ik drie was, en Bailey vier, arriveerden we in het bedompte stadje met een kaartje om onze pols geknoopt dat ‘Aan wie dit leest’ liet weten dat wij Marguerite en Bailey Johnson jr. waren, uit Long Beach, Californië, op weg naar Stamps, Arkansas, p/a mevr. Annie Henderson.

Onze ouders hadden besloten een eind te maken aan hun rampzalige huwelijk en vader had ons naar huis, naar zijn moeder, gestuurd. Een van de spoorwegemployés had opdracht gekregen op ons te letten – hij stapte de volgende dag in Arizona uit – en onze treinkaartjes zaten vastgespeld in de binnenzak van mijn broers jas.

Ik herinner me niet veel van die tocht maar toen we aan het traject door het gesegregeerde Zuiden toe waren, moet het er voor ons beter hebben uitgezien. De zwarte passagiers, die altijd beladen waren met tassen vol etenswaren, hadden medelijden met ‘die arme, moederloze schatjes’ en stopten ons koude gebraden kip en aardappelsalade toe.

Jaren later ontdekte ik dat de Verenigde Staten duizenden malen doorkruist waren door angstige, zwarte kinderen die alleen naar hun recentelijk in goeden doen geraakte ouders in Noordelijke steden reisden, of terug naar grootmoeders in Zuidelijke stadjes, toen het verstedelijkte Noorden zijn economische beloften niet nakwam.

De inwoners van het stadje reageerden op ons zoals ze voor onze komst hadden gereageerd op alles wat nieuw was. Wij werden een poos behoedzaam, zonder nieuwsgierigheid, gadeslagen en toen bleek dat we ongevaarlijk waren (en kinderen), omsloten ze ons zoals een echte moeder het kind van een vreemde omarmt. Hartelijk, maar niet al te intiem.

We woonden met onze grootmoeder en oom achter de Winkel (er werd altijd met een hoofdletter W over gesproken) waarvan zij al vijftientig jaar eigenares was.

In het begin van deze eeuw had momma (we hielden er al gauw mee op haar grootmoeder te noemen) lunches verkocht aan de zagers van de houthandel (Oost-Stamps) en de katoenzuiveraars van de katoenfabriek (West-Stamps). Haar knapperige vleespasteien en koele limonade, in combinatie met haar wonderbaarlijke vermogen om op twee plaatsen tegelijk te zijn, vormden de garantie voor haar zakelijk succes. Na als mobiel buffet gefungeerd te hebben, zette ze een kraam op midden tussen de twee financieel interessante punten en gedurende een jaar voorzag ze in de behoeften van de arbeiders. Toen liet ze de Winkel bouwen in het hart van de zwarte wijk. In de loop der jaren werd hij het centrum van de wereldlijke activiteiten in de stad. Op zaterdag lieten de kappers hun klanten plaatsnemen in de schaduw van de Winkelveranda en troubadours op hun eindeloze trektochten door het Zuiden leunden tegen de toonbank en zongen hun droevige liederen van de Brazos, terwijl ze op mondharpes en sigarenkistjesgitaren speelden.

De officiële naam van de Winkel was Wm. Johnson Bazaar. Klanten konden er terecht voor de belangrijkste

levensmiddelen, een gevarieerd assortiment gekleurd garen, mengvoer voor de varkens, maïs voor de kippen, petroleum voor de lampen, voor de rijken waren er gloeilampen, schoenveters, haarlotion, ballonnen en bloemzaden. En wat niet zichtbaar was, kon altijd nog besteld worden.

Totdat we er vertrouwd genoeg mee waren om bij de Winkel te horen en hij bij ons, zaten we opgesloten in een kermistent waarvan de spullenbaas voorgoed naar huis was.

Elk jaar zag ik het veld tegenover de Winkel rupsgroen worden en geleidelijk ijzig wit. Ik wist precies hoelang het duurde voordat de grote wagens het erf op kwamen rijden om de katoenplukkers bij het aanbreken van de dag in te laden en ze naar de overblijfselen van de slavenplantages te brengen.

Gedurende het plukseizoen stond mijn grootmoeder om vier uur op (ze gebruikte nooit een wekker), dan liet ze zich krakend op haar knieën zakken en met een slaapdrongen stem intoneerde ze: ‘Onze Vader, dank U dat U mij deze nieuwe dag laat meemaken. Dank U dat U het bed waarop ik vannacht lag niet mijn doodsbed hebt laten zijn, noch mijn deken een lijkwade. Leid mijn voeten deze dag langs het rechte pad en help me mijn tong in bedwang houden. Zegen dit huis en allen die erin wonen. Dank U, in naam van Uw Zoon, Jezus Christus, amen.’

Voordat ze helemaal overeind gekomen was, had ze onze namen geroepen en bevelen uitgedeeld, haar grote voeten in eigengemaakte pantoffels gestoken om aan de andere kant van de kale, geloogde, houten vloer de petroleumlamp aan te steken.

Het lamplicht in de Winkel gaf een zacht, onwezenlijk gevoel aan onze wereld waardoor ik de neiging kreeg om te fluisteren en op mijn tenen te lopen. De geuren van uien, sinaasappelen en petroleum hadden zich de hele nacht vermengd en werden niet verstoord totdat de houten lat van de deur werd gehaald en de vroege ochtendlucht zich een weg naar binnen baande, samen met de lichamen van mensen die kilometers gelopen hadden om bij het ophaalpunt te komen.

‘Zuster, voor mij twee blikjes sardientjes.’

‘Ik ga d’r vandaag zo hard tegenan dat ’t lijkt of jij stilstaat.’

‘Voor mij een stuk kaas en een paar sodacrackers.’

‘Voor mij allenig wat van die dikke pindakoeken.’

Dat kwam van een plukker die zijn eigen eten bij zich had. De vettige bruinpapieren zak stak achter het bovenstuk van zijn werkbroek. Hij zou de zoetigheid als tussendoortje gebruiken, voordat de middagzon de schaft aangaf voor de arbeiders.

In die milde ochtenden was de Winkel vol gelach, grappen, gepoch en gesnoef. De ene man zou tweehonderd pond katoen plukken, de andere driehonderd. Zelfs de kinderen zwoeren dat ze vijftig en vijfenzeventig dollarcent mee naar huis zouden brengen.

De kampioenplukker van de vorige dag was de held van het ochtendgloren. Als hij voorspelde dat de katoen in het veld van vandaag dun zou zijn en als lijm aan de zaaddozen zou kleven, dan gromden alle toehoorders hartgrondig hun instemming.

Het geluid van lege katoenzakken die over de vloer sleepten en het gemompel van ontwakende mensen werd

doorsneden door de kassa waarop we de aankopen van vijf cent aansloegen.

Als de ochtendklanken en -geuren sporen droegen van het bovennatuurlijke dan had de late namiddag alle kenmerken van het gewone Arkansas-bestaan. In het licht van de ondergaande zon sleepten de mensen eerder zichzelf voort dan hun lege katoenzakken.

Wanneer ze weer bij de Winkel afgezet werden, klommen de plukkers achter van de vrachtwagens en zakten, tot in de grond teleurgesteld, in elkaar. Hoeveel ze ook geplukt hadden, het was niet genoeg. Hun loon was zelfs niet voldoende om hun schuld aan mijn grootmoeder af te betalen, laat staan de duizelingwekkende rekeningen die op hen lagen te wachten in het witte warenhuis in de binnenstad.

De geluiden van de vroege ochtend hadden plaatsgemaakt voor gemopper over handelaren die je afzetten, verzwaarde weegschalen, slangen, schaarse katoen en stoffige rijen. In later jaren zou ik met zo'n razende woede tekeergaan tegen het stereotiepe beeld van de vrolijke, liedjes zingende katoenplukker dat zelfs andere zwarten mij te kennen gaven dat mijn paranoia gênant was. Maar ik had de vingers gezien waar de gemene, kleine zaaddozen in gesneden hadden en ik was getuige geweest van de ruggen, schouders, armen en benen waarvan te veel gevergd was.

Sommige van de arbeiders lieten hun zak in de Winkel achter om hem de volgende dag weer op te halen, maar een paar moesten hem voor reparaties mee naar huis nemen. Ik huiverde wanneer ik me voorstelde hoe ze bij een petroleumlamp de ruwe stof naaiden met vingers die stijf waren van het werk van die dag. Maar al te gauw zouden ze weer

terug moeten lopen naar de Winkel van zuster Henderson, proviand inslaan en weer achter op de vrachtwagens moeten klimmen. Dan werden ze weer geconfronteerd met een nieuwe dag van proberen genoeg te verdienen voor het hele jaar, in de treurige wetenschap dat ze het seizoen zouden beëindigen zoals ze het begonnen waren. Zonder het noodzakelijke geld of krediet om een gezin drie maanden lang van te onderhouden. In de tijd van de katoenpluk werd in de late namiddag de hardheid van het zwarte Zuidelijke bestaan onthuld, die in de vroege ochtend verdoezeld was geweest door de natuurlijke zegeningen van slaapdrunkenheid, vergeetachtigheid en het zachte lamplicht.

2

Toen Bailey zes was en ik een jaar jonger, ratelden we de tafels van vermenigvuldiging af met een snelheid waarmee ik later Chinese kinderen in San Francisco hun telraam zag bedienen. Onze zomergrijze potkachel gloeide rozig rood in de winter en vormde een ernstige disciplinaire bedreiging wanneer we zo dom waren om ons fouten te permitteren.

Oom Willie zat gewoonlijk als een reusachtige zwarte Z (hij was als kind verlamd geraakt) te luisteren naar hoe wij getuigenis aflegden van de deskundigheid van de Lafayette County Training School. Zijn gezicht trok aan de linkerkant naar beneden alsof er een katrol aan zijn ondertanden was bevestigd en zijn linkerhand was maar ietsje groter dan die van Bailey, maar bij de tweede fout of de derde aarzeling greep zijn overgrote rechterhand een van ons bij de kraag en werd de zondaar op hetzelfde moment bruusk naar de kachel geduwd die klopte als de duivel z'n zere kies. We hebben ons nooit verbrand, hoewel ik er een keer dicht bij kwam toen ik zo bang was dat ik op de kachel probeerde te springen om maar de mogelijkheid op te heffen dat het een permanente dreiging bleef. Net als de meeste kinderen dacht ik dat ik, als ik het grootste gevaar vrijwillig onder ogen kon zien en erover kon *zegevier*en, er voor altijd macht over had. Maar in dit geval werd mijn poging tot zelfopoffering

verijdd. Oom Willie hield mijn jurk stevig vast en ik kwam er alleen maar dicht genoeg bij in de buurt om de droge, schone lucht van heet ijzer te ruiken. We leerden de tafels van vermenigvuldiging, niet omdat we het grootse principe ervan begrepen, maar gewoon omdat we de capaciteit ervoor hadden en geen alternatief.

De tragedie van kreupelheid lijkt voor kinderen zo onrechtvaardig dat het bestaan ervan hen in verlegenheid brengt. En zij, die zelf nog maar zo kortelings door de natuur zijn gevormd, voelen dat het maar een haartje had gescheeld of ze waren zelf een van haar grollen geweest. In hun opluchting over de rakingse ontsnapping uit hun emoties in ongeduld en kritiek op de ongelukkige kreupele.

Momma vertelde keer op keer en zonder vertoon van emotie hoe een vrouw, die op oom Willie paste toen hij drie was, hem had laten vallen. Ze scheen geen wrok te koesteren tegen de babysitter, noch tegen haar rechtvaardige God die het ongeluk had laten gebeuren. Ze vond het nodig om degenen die het verhaal al van buiten kenden, steeds opnieuw uit te leggen dat hij ‘zo niet geboren was’.

In onze gemeenschap, waar tweearmige, tweebeelige, sterke zwarte mannen op z'n hoogst in staat waren slechts het allernoodzakelijkste bijeen te scharrelen, was oom Willie, met zijn gesteven overhemden, gepoetste schoenen en planken vol etenswaren, de zondebok en het mikpunt van de grappen van mensen met te weinig werk en te weinig geld. Het lot had hem niet alleen invalide gemaakt maar een dubbele barrière op zijn weg gelegd. Hij was ook trots en gevoelig. Daarom kon hij niet doen alsof hij niet gehandicapt was, evenmin kon hij zichzelf wijsmaken dat zijn

gebrek mensen geen afkeer inboezemde.

Slechts één keer in al de jaren van trachten niet naar hem te staren, zag ik hem voor zichzelf en anderen veinzen dat hij niet kreupel was.

Toen ik op een dag thuiskwam van school stond er een donkere auto op ons voorerf. Ik rende naar binnen en zag een onbekende man en vrouw die Dr. Pepper-limonade dronken in de koelte van de Winkel (oom Willie vertelde naderhand dat het onderwijzers waren uit Little Rock). Ik voelde iets vreemds om me heen, alsof er een wekker was afgelopen die niet opgewonden was.

Ik wist dat het niet aan de onbekende mensen lag. Niet regelmatig, maar toch vaak genoeg, weken er reizigers van de hoofdweg af om tabak en frisdrank te kopen in de enige zwarte winkel die Stamps rijk was. Toen ik naar oom Willie keek, besepte ik wat er aan de jaspanden van mijn geest trok. Hij stond rechtop achter de toonbank, hij leunde niet voorover en rustte ook niet op het smalle plankje dat daar voor hem was aangebracht. Rechtop. Zijn ogen leken mij in bedwang te houden met een mengeling van dreigementen en smeekbeden.

Ik begroette de onbekenden plichtmatig en liet mijn blik rondgaan naar zijn wandelstok. Die was nergens te zien. Hij zei: 'Uh ... dit dit ... dit ... uh, mijn nichtje. Ze ... uh ... komt net uit school.' En tegen het paar: 'U weet ... hoe, uh, kinderen zijn ... t-t-tegenwoordig ... ze spelen de hele dag op school en k-k-kunnen niet wachten tot ze thuis zijn om nog meer te spelen.'

De mensen glimlachten heel vriendelijk.

Hij voegde eraan toe: 'Ga maar buiten sp-spelen, zuster.'

De dame lachte met een zachte Arkansas-stem en zei: ‘Nou, weet u, meneer Johnson, ze zeggen dat je maar één keer jong bent. Hebt u zelf kinderen?’

Oom Willie keek me aan met een ongeduld dat ik zelfs niet in zijn gezicht gezien had wanneer hij dertig minuten nodig had om de veters door zijn hoge schoenen te rijgen. ‘Ik ... ik dacht dat ik gezegd had dat je buiten ... buiten kon gaan spelen.’

Voordat ik naar buiten ging, zag ik hem achteruitleunen tegen de planken met Garret-snuiftabak en pruimtabak van Prince Albert en Spark Plug.

‘Nee, mevrouw ... geen k-kinderen en geen vrouw.’ Hij probeerde een lachje. ‘Ik heb een oude m-m-moeder en de t-twee kinderen van mijn broer om voor te zorgen.’

Ik vond het niet erg dat hij ons gebruikte om zichzelf gunstig te laten uitkomen. Als het erop aankwam, had ik gedaan of ik zijn dochter was als hij dat had gewild. Ik voelde niet alleen geen loyaliteit ten opzichte van mijn eigen vader, ik geloofde ook dat ik als kind van oom Willie veel beter af was geweest.

Het paar vertrok na een paar minuten en vanachter het huis zag ik hoe de rode auto kippen en stof opjoeg en in de richting van Magnolia verdween.

Oom Willie baande zich langzaam een weg door het lange, halfduistere gangpad tussen de schappen en de toonbank – hand over hand, als een man die uit een droom komt gekropen. Ik hield me stil en keek toe hoe hij van de ene kant zwaaide en tegen de andere botste, totdat hij bij de petroleumtank aangekomen was. Hij stak zijn hand in de donkere holte erachter, nam de stok in zijn sterke vuist

en verplaatste zijn gewicht op de houten stut.

Hij dacht dat het hem gelukt was.

Ik zal nooit weten waarom het belangrijk voor hem was dat juist dit paar (hij vertelde later dat hij ze nooit eerder had gezien) een beeld van een ongeschonden meneer Johnson mee terugnam naar Little Rock.

Hij moet zijn kreupelheid beu zijn geweest, zoals gevangenen tralies beu worden en de schuldligen hun schuld. De hoge schoenen, de stok, zijn onbeheerste spieren en dikke tong, de minachtende en meewarige blikken die hij moest verduren, hadden hem eenvoudig uitgeput en één middag, een gedeelte van een middag, wilde hij er niets mee te maken hebben.

Ik begreep het en voelde me op dat moment nauwer met hem verbonden dan ooit tevoren of ooit erna.

Tijdens die jaren in Stamps maakte ik kennis met William Shakespeare en werd verliefd op hem. Hij was mijn eerste witte liefde. Alhoewel ik genoot van Kipling, Poe, Butler, Thackeray en Henley en hen respecteerde, bewaarde ik mijn jeugdige en loyale hartstocht voor Paul Lawrence Dunbar, Langston Hughes, James Weldon Johnson en de 'Litany at Atlanta' van W.E.B. Du Bois. Maar het was Shakespeare die zei: 'Als het lot en de ogen der mensen u onwelgevallig zijn.' Dat was een toestand waarmee ik me zeer vertrouwd voelde. Maar hij was wit en ter geruststelling hield ik mezelf voor dat hij tenslotte al zo lang dood was dat het voor niemand nog wat uit kon maken.

Bailey en ik besloten een scène uit *De koopman van Venetië* uit ons hoofd te leren, maar we realiseerden ons

dat momma ons vragen zou stellen over de schrijver en dat we haar dan moesten vertellen dat Shakespeare wit was en of hij nu dood was of niet, dat zou voor haar geen verschil maken. Dus kozen we in plaats daarvan ‘The Creation’ van James Weldon Johnson.